

EMILY BRONTË

La răscruce de vânturi

Emily Brontë
Wuthering Heights

© RAO Distribuție, 2018
Pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate.

Ilustrația copertei
Karl Julius von Leypold
Wanderer in the Storm

Traducere din limba engleză
Alina-Lorelay Rogojan prin GRAAL SOFT

2018

ISBN 978-606-8905-59-4

RAO Distribuție
Str. Bârgăului nr. 9-11, sector 1, București,
România www.raobooks.com
www.rao.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BRONTË, EMILY

La răscruce de vânturi / Emily Brontë ; trad. din lb. engleză:
Rogojan Alina-Lorelay - București : RAO Distribuție, 2017
ISBN 978-606-8905-59-4

I. Rogojan, Alina (trad.)
821.111

CAPITOLUL I

1801

Tocmai mă întorceam dintr-o vizită făcută proprietarului meu, vecinul solitar care cred că o să-mi dea de furcă. Ce colț de țară minunat! Chiar de-aș fi cutreierat întreaga Anglie, cu greu aș fi găsit un loc mai ferit de forfota societății. Pare raiul oricărui mizantrop, iar eu și domnul Heathcliff suntem o pereche cum nu se poate mai potrivită care să împartă această pustietate. Un domn de capitală! Nici nu și-a imaginat felul în care mi s-a încălzit sufletul când, apropiindu-mă călare, i-am întâlnit ochii negri, încruntați bănuitor sub sprâncene, apoi când degetele lui s-au adăpostit în adâncimile jilet-cii sale, în clipa în care mi-a auzit glasul.

– Domnul Heathcliff? am spus eu.

A încuviințat din cap în semn de răspuns.

– Sunt domnul Lockwood, noul dumneavoastră chiriaș. N-am îndrăznit să întârzii în a vă vizita cât mai curând cu putință, și să-mi împărtășesc speranța că nu v-am iscat vreun neajuns prin insistența cu care v-am solicitat să închiriez Thrushcross Grange. Ieri am auzit că vă gândeați să...

– Thrushcross Grange e proprietatea mea, domnule, mă întrerupse el revoltat. Nu las pe nimeni să

îmi creeze neajunsuri, dacă pot împiedica acest lucru. Pofțiți!

Rostise „Pofțiți“ printre dinți, părând că vrea să spună „Du-te la dracu“. Nici măcar poarta peste care stătea aplecat nu vădea vreo invitație înăuntru. Negreșit, toate acestea m-au făcut și mai curios în privința unui bărbat ce părea mult mai ursuz decât mine însumi.

Când văzu calul meu împingând poarta, scoase o mână să dezlege lanțul, apoi o luă înainte posac pe aleea pietruită.

– Joseph, ia calul domnului Lockwood, strigă el când am intrat în curte. Și adu niște vin.

„Asta trebuie să fie tot contingentul său de servitori“, mi-am spus la auzul ordinelor multiple. „Nu e de mirare că iarba crește printre lespezi, iar vitele sunt singurele care tund arbuștii.“

Joseph era un bărbat în vârstă. Ba nu, un bătrân: poate chiar foarte bătrân, însă voinic și vânjos.

– Doamne, ajută-ne! murmură el pe un ton ce vădea o nemulțumire iritată, în timp ce mă ajuta să descalez. În același timp, îmi aruncă o privire atât de acră, încât mi-am spus, mărînimos, că poate avea nevoie de ajutor divin să-și digere cina, iar incantația lui pioasă n-avea, de fapt, vreo legătură cu apariția mea neașteptată.

Numele moșiei domnului Heathcliff este Wuthering Heights¹. O descriere provincială, care profilează tumultul atmosferic la care este supus acel loc pe vreme de furtună. Trebuie că au tot timpul, sus aici, aer curat și înviorător: poți să-ți dai seama de puterea vântului de nord care bate peste coamă după înclinarea excesivă a

cătorva brazi piperniciți de la capătul casei. Și după un șir de mă răcini sfrijțiți, întinși într-o singură direcție, ca și cum ar fi tânjit după milostenia soarelui.

Din fericire, arhitectul a avut inspirația să construiască o casă solidă: ferestrele înguste sunt fixate adânc în zid, iar colțurile sunt apărate de pietre mari, proeminente.

Înainte să trec pragul, m-am oprit să admir sculpturile grotești care abundau deasupra și, mai ales, în preajma ușii principale; deasupra acesteia, din mijlocul unei încregături de grifoni dărăpânați și băieței neobrazăți, am observat anul „1500“ și numele „Hareton Earnshaw“.

Aș fi făcut câteva comentarii și i-aș fi cerut proprietarului ursuz să îmi spună pe scurt istoria locului, însă atitudinea lui din fața ușii mă îboldea să intru mai repede sau să plec, iar eu nu doream să îi pun la încercare răbdarea înainte să cercetez acel sanctuar.

Am ajuns dintr-un pas în camera de zi a familiei, fără să trecem prin vreun hol sau coridor: aici încăperea se numește „casa“. De obicei, include bucătăria și salonul, însă cred că la Wuthering Heights bucătăria a fost împinsă cu totul în alt colț. Sau cel puțin auzeam zumzetul de clești și de ustensile culinare de undeva din adâncul casei, dar în preajma șemineului uriaș nu vedeam nici urmă de mâncare friptă, coaptă sau fiartă; pe pereți nu sclipeau tigăi de cupru și strecurători de alamă. Într-un colț, ce-i drept, lumina și căldura se reflectau de pe rafturile cu vase uriașe din cositor, presărate cu câni și urcioare de argint, care se înălțau în șiruri pe un bufet uriaș de stejar, ajungând până în acoperiș. Acesta nu fusese niciodată plcat cu scânduri:

¹ Traducerea aproximativă este „La răscruce de vânturi“ (n.r.)

întreaga sa anatomie se oferea ochiului curios, cu excepția unei porțiuni ascunse de o bârnă de lemn încărcată cu turte de ovăz și mănunchiuri de picioare de vită, carne de berbec și șuncă. Deasupra hornului se aflau tot felul de arme vechi și două pistoale de călăreț. Trei bidoane ornamentale, vopsite în culori țipătoare, erau aliniate pe margine. Podeaua era netedă, din piatră albă. Scaunele cu spătar înalt erau niște structuri primitive, vopsite în verde, iar undeva în umbră se zăreau două mai masive, negre. Într-o boltă de sub bufet stătea o cățea maronie, mare, înconjurată de o mulțime de cățeluși care scânceau; alți câini bântuiau prin alte ascunzători.

Apartamentul și mobila nu ar fi fost cu nimic ieșite din comun dacă ar fi aparținut unui fermier banal din nord, cu o expresie încăpățânată și picioare solide, scoase în evidență de pantaloni până la genunchi și de ghete. Un astfel de individ, așezat în fotoliul său, cu o halbă de bere cu spumă, rezemată pe masa rotundă din fața lui, e o priveliște firească pe aceste dealuri, pe o distanță de cinci sau șase kilometri, dacă te nimerești la momentul potrivit după cină. Însă domnul Heathcliff creează un contrast singular cu propria locuință și cu stilul său de viață. Deși are înfățișarea unui țigan cu pielea închisă, se îmbracă și are manierele unui gentleman. Sau mai degrabă ale unui boier de țară: neîngrijit, însă fără să pară nelalocul lui din cauza acestei neglijențe, pentru că are un chip frumos și mândru, și destul de morocănos. Poate că unii îl bănuiesc de o anumită mândrie ascunsă, datorată eredității incerte; însă ceva îmi spune că nu este vorba de așa ceva. Știu, din instinct, că reținerea lui izvorăște dintr-o aversiune față

de etalarea prea evidentă a sentimentelor, precum manifestările reciproce de prietenie. Iubește și urăște deopotrivă, pe ascuns, și consideră o impertinență să fie iubit sau urât înapoi. Dar nu, mă pripesc; îi atribui prea repede propriile mele trăsături. Poate că domnul Heathcliff are motive complet diferite de ale mele pentru care își ține mâna în buzunar atunci când întâlnește o așa-zisă cunoștință. Am o fire puțin ciudată. Draga mea mamă obișnuia să spună că n-o să am niciodată parte de un cămin confortabil; vara trecută m-am dovedit cât se poate de nedemn de unul.

În timp ce mă bucuram de o lună de vreme bună la mare, m-am trezit în compania unei ființe fascinante: în ochii mei era o adevărată zeiță, atât timp cât ea nu mă observa. Nu mi-am mărturisit niciodată dragostea cu voce tare. Totuși, dacă privirile ar putea vorbi, până și cel mai mare idiot și-ar fi dat seama că eram îndrăgostit lulea. În sfârșit, ea a înțeles și mi-a întors privirea – cea mai dulce dintre toate privirile posibile. Iar eu ce am făcut? Mărturisesc cu rușine că m-am retras în mine cu răceală, ca un melc în cochilie; cu fiecare privire, mă retrăgeam și mai rece și mai departe; până când, într-un final, biata fată, nevinovată, a ajuns să-și pună la îndoială propriile simțuri și, copleșită de confuzie din cauza presupusei sale greșeli, și-a convins mama să plece. Din cauza acestei schimbări ciudate de dispoziție, mi-am câștigat reputația de om crud. Eram singurul care știa că era nemeritată.

M-am așezat la capătul opus al vetrei spre care se îndrepta proprietarul, apoi am încercat să umplu tăcerea mângâind căteaua cu pui, care își părăsise culcușul și se strecura lacomă prin spatelul picioarelor mele, cu

buza ridicată și dinții albi gata să înșface. Mângâierea mea îi stârni un mârâit lung și gutural.

– Ați face bine să lăsați câinele în pace, mârâi și domnul Heathcliff la unison, aplicând o demonstrație mai vehementă cu o lovitură de picior. Nu e obișnuită să fie răsfățată, nu e câine de companie. Apoi, îndreptându-se cu pași mari spre o ușă laterală, strigă din nou: Joseph!

Joseph mormăi ceva nedeslușit din fundul pivniței, dar nu dădu vreun semn să urce; așa că stăpânul său coborî după el, lăsându-mă în fața cățelei sălbatice și a doi ciobănești lățoși și aspri, la fel de atenți la toate mișcărilor mele. Nu eram prea nerăbdător să intru în contact cu colții lor, așa că am rămas nemișcat. Imaginându-mi că n-ar înțelege insultele tacite, mi-am permis, din nefericire, să le fac cu ochiul celor trei și să mă schimonosesc la ei. O anumită grimasă de-a mea irită cățeaua atât de rău, încât brusc se înfurie și sări pe genunchii mei. Am împins-o și am așezat în grabă masa între noi.

Asta stârni tot stupul: șase demoni pe patru labe, de diverse dimensiuni și vârste, apărură din vizuini ascunse în centrul încăperii.

Mi-am simțit călcâiele și pulpanele hainei sub asalt. În timp ce țineam piept luptătorilor mai mari, cât de bine puteam, cu vătraiul, am fost nevoit să cer, cu voce tare, ajutor din partea casei în restabilirea ordinii.

Domnul Heathcliff și omul său urcară treptele pivniței cu un calm enervant; nu cred că s-au mișcat nici măcar o secundă mai repede ca de obicei, cu toate că vatra răsuna de agitație și lătrături. Din fericire, cineva din bucătărie ajunse mai devreme: o femeie

zdrăvănă, cu rochia ridicată, brațele dezvelite și obraji roșii de la foc se băgă în grabă în mijlocul nostru fluturând o tigaie. Folosii atât de bine arma aceea și limba ei ascuțită, încât furtuna dispăru ca prin minune și mai rămase doar ea, respirând greoi, ca marca după un vânt puternic, când stăpânul ei ajunse la fața locului.

– Ce dracu' s-a întâmplat? întrebă el, privindu-mă într-un fel pe care îl înghițeam cu greu după acest tratament neprietenos.

– Chiar că ce dracu'! am mârâit eu. Spiritele care au posedat turma de porci n-ar putea fi mai rele decât animalele astea, domnule. E ca și cum ai lăsa un străin în preajma unor tigri!

– Nu-și fac de lucru cu persoanele care nu se-ating de nimic, a remarcat el, punându-mi sticla în față și mutând înapoi masa. Căinii fac bine să rămână vigilenți. Beți un pahar de vin?

– Nu, mulțumesc.

– Nu v-au mușcat, sper.

– Dacă ar fi făcut-o, mi-aș fi prăvălit pumnul peste agresor.

Fața lui Heathcliff s-a relaxat într-un rânjet:

– Ei, ei, mi-a spus, sunteți agitat, domnule Lockwood. Pofim, serviți puțin vin. Recunosc, oaspeții sunt atât de rari în casa aceasta, încât eu și căinii mei nu prea știm cum să-i primim. În sănătatea dumneavoastră, domnule.

M-am înclinat și i-am urat același lucru. Am priceput că ar fi fost o neghiobie să rămân posac din cauza purtării haitei de jigodii. În plus, detestam să-i ofer individului ocazia de a se amuza în continuare pe seama mea, având în vedere că acela era genul său de

umor. El – îmbunat probabil de reflecția prudentă că ar fi fost stupid să ofenseze un bun chiriaș – a renunțat puțin la stilul laconic, și, fără să mai rețeze din cuvinte, a deschis un subiect care credea că m-ar fi putut interesa – un discurs privind avantajele și dezavantajele locului în care alesesem în prezent să mă retrag. Mi s-a părut un individ inteligent, cel puțin în privința subiectelor abordate. Ba chiar, înainte să pornesc spre casă, m-am simțit suficient de încurajat cât să sugerez o nouă vizită în ziua următoare. El, în mod evident, nu și-ar fi dorit să-l deranjez din nou. Chiar și așa, intenționez să mă întorc. E uimitor cât de sociabil mă simt în comparație cu el.

CAPITOLUL II

După-amiaza de ieri s-a lăsat rece și cețoasă. Eram pe jumătate hotărât să mi-o petrec în fața focului din camera mea de lucru, în loc să îmi croiesc drum printre buruieni și noroaie până la Wuthering Heights. Însă când m-am ridicat de la masa de prânz (de reținut – iau prânzul între ora douăsprezece și unu. Chelăreasa, o doamnă impozantă pe care am acceptat-o inevitabil dimpreună cu locuința, nu pricepea sau nu voia să priceapă rugămintea mea de a mi se servi masa la cinci) și am urcat scările cu această intenție leneșă, apoi am intrat în cameră și am dat cu ochii de o servitoare așezată în genunchi, înconjurată de perii și găleți de cărbune. Stărnise un nor infernal în timp ce stingea flăcările cu grămezi de cenușă. Imaginea m-a alungat imediat de acolo. Mi-am luat pălăria și, la capătul unui drum de șase kilometri, am ajuns la poarta grădinii lui Heathcliff înaintea dezlănțuirii unei ninsori torențiale.

Pe acea culme sumbră de deal, pământul era acoperit de o brumă neagră, iar aerul mă făcea să tremur din toate mădularele. Nereușind să desfac lanțul, am sărit peste gard și, străbătând în goană aleea acoperită cu dale și mărginită de tufe neîngrijite de agrișe, am început să bat în van la ușă, sperând să mi se deschidă,

până ce încheieturile degetelor mi-au fost cuprinse de furnicăături, iar câinii au început să urle.

„Nenorociți cei dinăuntru!“ am exclamat în gând. „Meritați să fiți de-a pururi izolați de semenii voștri drept pedeapsă pentru purtarea voastră urâcioasă față de oaspeți. Eu, cel puțin, nu mi-aș ține ușile zăvorâte chiar și în timpul zilei. Nu îmi pasă – tot într-o eu cumva.“

Hotărând astfel am înșăfat zăvorul și l-am zgâlțâit cu forță. Capul lui Joseph apăru la fereastra rotundă a hambarului, purtând pe chip o expresie acră.

– Ce cauți? mi-a strigat. Stăpânu-i dus la țarcuri. Te du prin capăt pe lângă hambar de vrei a vorbi cu el.

– Nu-i nimeni înăuntru să îmi deschidă ușa? i-am strigat eu drept răspuns.

– Nu-i nimeni în afară de domnița noastră, iar ea n-o să-ți deschidă nici de-o ții până deseară cu zarva teribilă ce-o faci.

– De ce? Nu poți să-i spui cine sunt, Joseph?

– Eu nicidecum. Refuz să mă bag în asta, a bombănit el retrăgându-se.

Ninsoarea a început să cadă abundent. Tocmai pusem mâna pe clanță ca să încerc din nou, când din curtea din spatele meu a apărut un tânăr fără haină și purtând pe umăr o furcă pentru fân. Acesta mi-a făcut semn să-l urmez și, după ce am trecut printr-o spălătorie și o construcție care găzduia o magazie de cărbuni, o pompă și un porumbac, am ajuns în cele din urmă într-un apartament uriaș, vesel și primitiv; în care am fost primit oficial. Încăperea scânteia fermecător în lumina unui foc imens făcut din cărbune, turbă și lemn. Lângă masă, care era pe-semne așternută pentru o cină îmbelșugată, am avut plăcerea de a o observa pe „domnița“, un personaj

despre a cărui existență nici măcar nu bănuisem. M-am inclinat și am așteptat, crezând că avea să mă poftască să iau loc. Ea m-a privit, lăsându-se pe spate în scaun, și a rămas nemișcată și mută.

– Grea vreme! am remarcat eu. Mă tem, doamnă Heathcliff, că ușa trebuie să îndure consecințele nepăsării servitorilor voștri. M-am chinuit din răspuțeri să-i fac să mă audă.

Ea nu a deschis gura. Eu m-am zgâit la ea – și ea la mine: în orice caz, și-a păstrat privirea ațintită asupra mea, cu un aer rece și indiferent, teribil de jenant și neplăcut.

– Luați loc, mi-a spus tânărul pe un ton posac. Va veni și el curând.

Eu m-am supus și, dregându-mi vocea, am chemat-o pe malefica Juno care, la această a doua strigare, a binevoit să dea puțin din vârful cozii, în semn că mă recunoștea.

– Un animal superb! am încercat eu din nou. La pui intenționați să renunțați, doamnă?

– Nu sunt ai mei, mi-a răspuns agreabila mea gazdă, pe un ton mai respingător decât ar fi putut folosi Heathcliff însuși.

– Ah, favoritele tale se numără mai degrabă printre acestea? am continuat eu, arătând către o pernă cufundată în umbră, pe care păreau adunate o grămadă de pisici.

– Bizară alegere în materie de favorite! a comentat ea disprețuitor.

Din nefericire era o grămadă de iepuri morți. Mi-am dres din nou vocea și m-am tras mai aproape de